

روایت شیطان کوچکی

مجموعه دربوته نقد - کتاب چهارم

● نویسنده: عباس سلیمی نمین

انتشارات ایران

www.ketab.ir

سرشناسه: سلیمی نمین، عباس، ۱۳۳۲ -

عنوان قرارداد: شیطان بزرگ، شیطان کوچک: خاطرات آخرین نماینده اطلاعاتی «موساد» در ایران. شرح

عنوان و نام پدیدآور: روایت شیطان کوچک [کتاب] / عباس سلیمی نمین.

مشخصات نشر: تهران: دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۳۵۲ ص.

فروست: مجموعه در بوته نقد؛ کتاب چهارم.

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: چاپ قبلی: خانه کتاب، ۱۳۹۱.

یادداشت: کتاب حاضر شرحی بر کتاب «شیطان بزرگ، شیطان کوچک: خاطرات آخرین نماینده اطلاعاتی

«موساد» در ایران» تألیف یعزیز تسفریر (گیزی) است.

یادداشت: نمایه.

موضوع: تسفریر (گیزی)، یعزیز. شیطان بزرگ، شیطان کوچک: خاطرات آخرین نماینده اطلاعاتی «موساد» در

ایران -- نقد و تفسیر

موضوع: جاسوسی اسرائیل -- ایران

موضوع: Espionage, Israeli -- Iran

موضوع: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷

موضوع: Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979

شناسه افزودن: تسفریر (گیزی)، یعزیز. شیطان بزرگ، شیطان کوچک: خاطرات آخرین نماینده اطلاعاتی

«موساد» در ایران. شرح

شناسه افزوده: دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران

ردیف: DSR1555

رده: رده بیست و نهم

شماره کتابشناسی: ۱۳۵۷-۱۳۵۸

عنوان: روایت شیطان بزرگ

مجموعه در بوته نقد - کتاب

نویسنده: عباس سلیمی نمین

کتاب‌آرایی: دنیا حق شنو

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۲ • تیراژ: ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی و چاپخانه: مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ تومان • تعداد صفحات: ۳۵۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۵۶۷-۶-۱

• آدرس: تهران، خیابان جنت‌آباد جنوبی،

چهار باغ شرقی، ۱۶ متری اول شمالی، کوچه

ریاحی غربی پلاک ۵۵ واحد یک

• کد پستی: ۱۴۷۲۳۴۶۱۸ • تلفن: ۴۴۶۱۷۶۱۵

• همه حقوق برای نشر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران محفوظ است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

انتشارات ایران

دییاجه ----- ۹

زندگینامه نویسنده اثر ----- ۱۳

بخش اول | بررسی کتاب ۱۵

آغاز سخن ۱۷

اول | «منا، منا، ثقیل و فرسین» ۲۳

دوم | هیولای انقلاب ظاهر می‌شود ۴۵

سوم | اسرائیلی‌ها در کانون گردباد ۶۵

چهارم | «اهل ذمه» محروم از حمایت ۷۷

پنجم | دولت شریف امامی، انداختن استخوانی در برابر هیولای گرسنه ۹۱

ششم | دولت نظامی، محرم، تاسوعا، عاشورا، آینده چیست؟ ۱۱۹

هفتم | دولت شاپور بختیار، «العال» هواپیمای ملی ایران! ۱۴۵

هشتم | چه کسی در دربار است؟ «هامان»! ۱۶۳

نهم | در سرزمین شاه: کیش و مات ۱۸۵

دهم | پیامدهای جهانی یک حکومت بنیادگرا، آیا دنیا درس عبرت خواهد گرفت؟ ۲۱۱

بخش دوم | نقد و نظر ۲۵۵

فهرست اعلام ----- ۳۴۱

درهم شکستن نهضت ملی شدن صنعت نفت با برنامه همه جانبه آمریکا و انگلیس و در نهایت از طریق کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود، اما مقابله با اعتراض های مردم علیه ناقضان حاکمیت ملی امری مستمر بود؛ لذا به تشکیل سازمانی پلیسی انجامید. آمریکا در سال ۱۳۳۵ میلادی یعنی سه سال بعد از کودتا، یک سازمان مخفی را برای سرکوب معترضان و مخالفت سلطه اش در این مرز و بوم و استبداد پهلوی بنیان گذاشت؛ به عبارت دیگر ساواک مولود کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود، اما چون واشنگتن مایل نبود رقیب خود لندن را در شکل گیری این تشکیلات تعیین کننده دخالت دهد دست صهیونیست ها را در آموزش نیروهای آن کاملاً باز گذاشت. به این ترتیب پیوندهای امنیتی ایران و اسرائیل به تشویق آمریکا در سال های ۲-۱۹۶۱م. با اعزام تعدادی از افسران موساد به ایران برای آموزش عوامل ساواک ابعاد گسترده ای یافت. این تعلیم گران شکنجه و تعقیب و... جای بخشی از کارشناسان «سیا» را در پلیس مخفی محمدرضا پهلوی گرفتند. هرچه از عمر پهلوی دوم می گذشت نقش سازمان اطلاعاتی اسرائیل (موساد) در حفظ استبداد در ایران تقویت می گشت.

از این رو سرنگونی رژیم مورد حمایت غرب در ایران توسط قیام مردم به اعتبار اسرائیل لطمه جبران‌ناپذیری وارد ساخت و ناکارآمدی سیستم اطلاعاتی آن را به نمایش گذاشت. چنان‌که مرسوم موساد در سراسر جهان است بسیاری از مأموران و جاسوسان آن در ایران نیز دارای گذرنامه و ملیت علی‌الظاهر غیر اسرائیلی بودند. همچنین برخی نیروهای موساد در ایران یهودیانی بودند که در کشورهای مختلف زندگی می‌کردند و تابعیت و گذرنامه آن کشورها را در اختیار داشتند. پایگاه منطقه‌ای موساد در تهران شبکه گسترده‌ای را در اختیار داشت و در سال‌های پایانی عمر رژیم پهلوی حتی در عملیات ساواک علیه نیروهای مبارز به طور مستقیم مشارکت می‌کرد.

آخرین رئیس شعبه موساد در تهران برای ایرانیان شخصیت قابل توجهی است، زیرا به قول وی در ایامی که خیزش سراسری ملت ابعاد گسترده‌ای یافته بود و نیروهای پاپس مخفی محمدرضا پهلوی (ساواک) از ایران گریخته بودند، این مقام اسرائیلی حتی رؤسای ساواک در این سازمان حضور فیزیکی داشته است. خاطرات جلیل فودی به طور قطع فیلترهای مختلفی را پشت سر گذاشته است، اما با علم بر این واقعیت، روایات نماینده امنیتی سرسخت‌ترین رژیم مخالف استقلال ملت ایران به سرین قیامی که به سلطه غرب و استبداد پهلوی پایان داد، بسیار خواندنی است.

آقای الیعزر تسفریر (گیزی) آخرین رئیس شعبه منطقه‌ای موساد در ایران مقدمه‌ای بر کتاب خاطرات خود نگاشته تا روشن شود که روال خاطره‌نگاری‌اش چگونه بوده است، اما به جای وی آقایان «منشه امیر» و «داوید منشری» پیشگفتار و مقدمه‌ای بر این اثر نوشته‌اند.

کتاب «شیطان بزرگ، شیطان کوچک» که توسط آقای تسفریر به عبری به نگارش درآمده، توسط خانم فرنوش رام به فارسی ترجمه شده و پاییز ۱۳۸۶ خ. (۲۰۰۷ م) شرکت کتاب در لس‌آنجلس آمریکا برای اولین بار به چاپ آن مبادرت کرده است.

در پیشگفتار کتاب که هویت و مسئولیت نگارنده آن - «منشه امیر» -

مشخص نشده، ضمن اعتراف تلویحی به حمله صدام به ایران با تحریک حامیان اسرائیل، آمده است: «یک سال پس از آنکه تازه به دوران رسیدگان در ایران شعار نابودی اسرائیل را بر پرچم خود نقش کردند، آن سرزمین پاک مورد حمله و تعرض حکومت عربی عراق قرار گرفت». یاد آوری می‌شود که نام واقعی نویسنده پیشگفتار آقای منوچهر ساچمه‌چی است. وی در دوران پهلوی دوم شرکت «زر ساز» را در تهران تأسیس کرد و تحت پوشش آن در خدمت دوستان آقای تسفریر قرار گرفت و بعدها به رادیو اسرائیل راه یافت. در این پیشگفتار همچنین می‌خوانیم: «کشوری که روزگاری یار و همکار اسرائیل بود - که از ثمر آن مردمان هردو سرزمین بهره‌مند می‌شدند - امروز به دشمن آشتی ناپذیر مردمان آن مبدل شده است. ولی این ستیزه‌خوئی مغایر با کنش و منش ایرانیان است و آن رژیم ناهنجار را دوام و بقاء نخواهد بود و روزی که برافتد و ایرانیان آزادگی خود را بازیابند، راه برای از سرگیری آن پیوندهای نیک نیز هموار خواهد شد.»

در مقدمه نیز که به قلم آقای دروید منشری - رئیس مؤسسه مطالعات ایران مدرن - در دانشگاه تل‌آویو به نگارش درآمده است، می‌خوانیم: «برای آنهایی که به تاریخ و رویدادهای ایران علاقمند هستند، این کتاب که مهمترین حوادث در روند انقلاب را دنبال می‌کند، یک سند اصل و مستند محسوب می‌شود... آنانی نیز که به سیاست اسرائیل در قبال ایران علاقمند هستند و این بخش است که کنجکاوی آنها را برمی‌انگیزد، این کتاب را سندی خواهند یافت که دربرگیرنده جزئیات بسیار مهم، پیرامون راه‌های عملیات و اقدامات اسرائیل در شرایطی چنین مهیب و اثرگذار مانند ایام انقلاب ایران است... شما از هریک از دو گروه مذکور باشید، کتاب نوشته «اليعزر» (گیزی) تسفریر را یک سند آموزنده خواهید یافت. سندی که دید ما را متوجه موضوع‌ها و مقوله‌هائی می‌نماید که تاکنون جزئیات آن انتشار نیافته بود.»

از آنجا که عمده اسناد عملکرد صهیونیست‌ها در آستانه پیروزی ملت ایران هوشیارانه نابود یا از کشور خارج شد دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران

نیز بر این اعتقاد است که مطالعه آثاری از این دست می تواند تکمیل کننده شناخت اهل تحقیق از گذشته باشد. همچنین آشنایی با خطوط تبلیغاتی و سیاسی نژادپرستان حاکم شده بر فلسطین اشغالی نیز به همان میزان حائز اهمیت است.

◉ مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران

◉ عباس سلیمی نمین

www.ketab.ir